

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร และศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร จำนวน 207 แห่ง จำนวน 1,242 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวนทั้งสิ้น 294 คน และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา จำนวน 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา จำนวน 2 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษา จำนวน 1 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร วิเคราะห์ข้อมูลจากการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผล

1. ผลการศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร ภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

- 1.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$)
- 1.2 ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$)
- 1.3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$)
- 1.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$)
- 1.5 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$)
- 1.6 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$)
- 1.7 ด้านการรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$)
- 1.8 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$)

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 3.52$)

2. การศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะกรรมการสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดพิจิตร มีดังนี้

2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ควรมีการประชุมและมีการทำประชาพิจารณ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม และให้ความเห็นชอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และควรมี การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ทบทวนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ควรมีการประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อสร้างความตระหนัก และระดมสมองในการกำหนดกลยุทธ์ตัวชี้วัดความสำเร็จ ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.3 ด้านการจัดระบบบริหาร และสารสนเทศ ควรเน้นการมีส่วนร่วมให้ครอบคลุมทุกระบวนการ

2.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ควรมีตั้งคณะกรรมการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อติดตาม การ

ดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และควรส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมเสนอโครงการ อนุมัติโครงการ

2.5 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ควรมีแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามภารกิจของสถานศึกษา มีการเปิดเผยผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อชุมชน

2.6 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ควรมีการ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้เกี่ยวข้องหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาปฐมวัย

2.7 ด้านการรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจ มีการนำเสนอแนวทางการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้รับทราบ เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆ มีการชี้แจงข้อมูลเชิงประจักษ์ซึ่งจะช่วยกระตุ้นคณะกรรมการสถานศึกษาปฏิบัติงาน เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน

2.8 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรมีการพัฒนาตนเองของครู มีการประชุมตั้งคณะกรรมการจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันวางแผนการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ดีขึ้น

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย การศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะกรรมการสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะกรรมการสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดพิจิตร

พบว่า การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะกรรมการสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดตั้งขึ้นเพราะความต้องการของคนในชุมชน เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระการเลี้ยงดูเด็กในช่วงกลางวัน ดังนั้นการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงมีความสำคัญกับคนในชุมชน เพื่อคนในชุมชนได้มีเวลาประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับครอบครัว คณะกรรมการส่วนใหญ่ได้รับคัดเลือกมาจากบุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชน มีความรู้ความสามารถจากหลากหลายสาขาวิชาชีพ สามารถเข้าร่วมดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ได้อย่างต่อเนื่อง และมีความยินดีให้ความร่วมมือดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นอย่างดีซึ่งผลการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำลอง รัตโกเศศ (2552 : 112) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการประกันคุณภาพการศึกษาใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ระดับสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทร คะโยธา (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน อาจสืบเนื่องมาจาก คณะกรรมการสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัด พิจิตร ไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายใน และการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายใน จึงทำให้ไม่มีความรู้เพียงพอในการมีส่วนร่วมจัดทำรายงานประเมินตนเองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดพิจิตร สอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลิคามาศ เสถียมแก้ว (2551 : 78) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษายังไม่สามารถปฏิบัติได้เต็มกำลังความสามารถเพราะขาดการทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งเป็นเพราะสถานศึกษามีประชุมคณะกรรมการเพียงไม่กี่ครั้งใน 1 ภาคเรียนการศึกษา

2. ผลการศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของคณะกรรมการสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดพิจิตร

พบว่า แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะกรรมการสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดพิจิตร มีดังต่อไปนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ควรมีการจัดประชุมบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อชี้แจงเกี่ยวมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐาน การศึกษาระดับพื้นฐาน และการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรร่วมกันทำประชาพิจารณ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม และให้ความเห็นชอบมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา และควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ทบทวนมาตรฐาน

การศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้มาตรฐานการศึกษาเป็นเครื่องสะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษา สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการนำไปใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เต็มตามศักยภาพและตรงตามความต้องการ คุ่มค่าเสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งเป็นไปตามความต้องการของชุมชน อัตลักษณ์ของท้องถิ่น และจุดเน้นของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 9)

2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ควรมีการประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อสร้างความตระหนักเห็นความสำคัญของจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อระดมสมองในการกำหนดกลยุทธ์ตัวชี้วัดความสำเร็จให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับ ปัญญา ภาษาทอง (2548 : 242) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กำแพงเพชร เขต 2 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ต้องจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายภารกิจและกลยุทธ์โดยให้ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ พบว่า ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการใช้ระบบเทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ มีการเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาเมื่อสิ้นปี หรือในกิจกรรมวันสำคัญต่างของสถานศึกษา ควรมีการจัดแสดงผลงานการจัดกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษาผลงานต่างๆ ของครู และนักเรียนโดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้ทราบ สอดคล้องกับกฎกระทรวง มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐาน ต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการของสถานศึกษาตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น เป็นต้น ดังนั้นหน่วยงานที่ต้องนำเนื้อหา และสาระแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 10)

4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ควรมีการประชุมเพื่อตั้งคณะกรรมการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งแจ้งให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ควรส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมเสนอโครงการ อนุมัติโครงการ เพื่อเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้งบประมาณของสถานศึกษา สอดคล้องกับ ปรียา บุญสร้าง (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนท่าใหญ่วิทยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานบริหารการศึกษากลาง เขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการศึกษาสภาพปัจจุบันแล้วนำมากำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน และด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ได้ดำเนินการโดยผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ร่วมกันแสดงความคิดเห็นโดยมีการกำหนดแผนงาน / โครงการ / กิจกรรมให้เป็นมาตรฐานของโรงเรียน สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ของชาติ และได้แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน

5. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พบว่า ควรมีการประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการแต่ละฝ่าย เพื่อร่วมกันตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบติดตาม โดยเลือกผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนให้มีส่วนร่วมการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาการศึกษา มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศของงาน เพื่อให้เห็นแนวโน้มของ ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามภารกิจของสถานศึกษา มีการเปิดเผยผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ให้คณะกรรมการสถานศึกษาในการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 48 กำหนดให้ หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้น สังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 2)

6. ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ควรมีการประสานความสัมพันธ์ที่ดีในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาโดยการ ช่วยเหลือสนับสนุนให้ทุกฝ่ายให้ทำงานร่วมกันเป็นทีม มีการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการ สถานศึกษามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการสร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพผู้เรียนของ สถานศึกษา มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในประเมินคุณภาพผู้เรียนของ

สถานศึกษา โดยผู้เกี่ยวข้องหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาปฐมวัย สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 113 – 119) ได้กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของกรรมการสถานศึกษา ว่า เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ส่งเสริมร่วมตัดสินใจวินิจฉัยให้ความเห็นชอบในการดำเนินการของสถานศึกษา เป็นแกนนำประสานความร่วมมือกับองค์กรในท้องถิ่นเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในด้านทรัพยากรต่าง ๆ ตลอดจนการกำกับ ดูแลอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินกิจกรรมตามแผน การประเมินตนเองของสถานศึกษา รวมทั้งการตรวจสอบ และรับทราบรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา และการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา

7. ด้านการรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน พบว่า ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาให้เห็นถึงความสำคัญของการรายงานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีการระดมสมองจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อพิจารณาองค์ประกอบ โครงสร้างข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการใช้ในการจัดทำรายงาน และขอขยายการรายงานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ชัดเจน มีการนำเสนอแนวทางการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้รับทราบ เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆ มีการชี้แจงข้อมูลเชิงประจักษ์ซึ่งจะช่วยกระตุ้นคณะกรรมการสถานศึกษาปฏิบัติงาน เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน สอดคล้องกับ นวพร จุทอง (2546 : 84) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโรงเรียนวิเชียรชม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า การจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีโรงเรียนต้องดำเนินการโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ทำหน้าที่ประเมินเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ระบุจุดเด่น จุดด้อย และแนวทางการแก้ไขปรับปรุง

8. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พบว่า ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของครู เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กนักเรียนให้มีคุณภาพ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรครูเข้าร่วมการอบรม ประชุมสัมมนาที่หน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนางานให้มีคุณภาพต่อไป มีการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้แสดงความคิดเห็นต่อการทำโครงการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีการเสนอโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อขอรับงบประมาณ ในการดำเนินงาน และดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการประชุมตั้งคณะกรรมการจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อ

ร่วมกันวางแผนการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ดีขึ้น สอดคล้องกับกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการที่สถานศึกษาต้องดำเนินการตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 4)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดพิจิตร ควรให้ความสำคัญต่อการจัดประชุมบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อชี้แจง ทำความความเข้าใจร่วมกัน วางแผนร่วมกัน ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบ ความเหมาะสม และติดตามตรวจสอบในการดำเนินงานทุกงานของสถานศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดพิจิตร ควรดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยใช้การดำเนินงานตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ซึ่งประกอบด้วย P (Plan) คือ การวางแผนงานจากวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ได้กำหนดขึ้น D (Do) คือ การปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่ได้เขียนไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง C (Check) คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนงานในขั้นตอนใด A (Action) คือ การปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหา หรือถ้าไม่มีปัญหาใดๆ ก็ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จเพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป การนำ PDCA cycle มาใช้ในกระบวนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพบรรลุตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดพิจิตร ควรให้ความสำคัญกับนำการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา และการดำเนินงานด้านอื่นๆ ของสถานศึกษา โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าร่วมการอบรมการใช้เทคโนโลยีที่หน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น รวมทั้งการขยายผลให้กับบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา เพื่อการให้จัดเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างมีระบบ และทันสมัย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ควรศึกษาแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาแบบยั่งยืนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. ควรศึกษารูปแบบหรือกระบวนการการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก